

ಮಾವಿನ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ರಸಭರಿತ ಬೇಸಿಗೆ

ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಸಹನೀಯಗೊಳಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು ಒಂದು. ಮಾವಿಲ್ಲದ ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಂದಹಾಗೆ, ಈ ಮಾವು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಫಲ. ಮಾವಿನೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತೀಯರ ನಂಟು ಅದೆಷ್ಟು ಗಾಢವಾದುದೆಂದರೆ, 'ಸಂಬಂಜ ಅನ್ನೋದು ದೊಡ್ಡದು ಕನಾ' ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗಾರಕ್ಕೆ ಮಾವಿನ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹಚ್ಚಬೇಕು.

■ ಸವಿತಾ ಶಾಂತಪ್ರಿಯ

ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆ ಶುರು. ಹಲಸು, ಮಾವು, ಕರಬೂಜು, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ, ಅನಾನಸು, ಜಂಬುನೇರಳೆ, ಗೇರುಹಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ರಸವತ್ತಾಗಿಮಾತ್ರವೆ. ಇದೀಗ ಯುಗಾದಿ ಕಳೆಯಿತು, ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು, ಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಜ ಮಾವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಾಯಿತು. ಇನ್ನೇನಿದ್ದರೂ ಹಣ್ಣುಗಳ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅದರದೇ ಕಾರುಬಾರು.

ಆಹಾ! ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಬಗೆ, ಅದೆಷ್ಟು ವಿಧ! ನೀಲಂ, ಬಂಗನಪಲ್ಲಿ, ತೋತಾವುರಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾ, ಆಪೂಸು, ಕೇಸರಿ, ಬಾದಾಮಿ... ಕೆಲವು ವಿಧದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಹಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹುಳಿ ಸಿಹಿ ಬೆರೆತ ರುಚಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹುಳಿ ಹುಳಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಣ್ಣಿಗೂ ಅದರದೇ ರುಚಿ, ಅದರದೇ ಪರಿಮಳ... ಒಟ್ಟು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ...

ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು (Mangifera Indica)

ನಮ್ಮ ದೇಶದ್ದೇ ಶುದ್ಧ ದೇಶೀ ಹಣ್ಣು. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4000 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಆಮ್ರಫಲ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್, ಅಸ್ಸಾಂ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾವಿನದೇ ತಳಿರು ತೋರಣ. ಈ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಆಮ್‌ಕಾಯಿ', ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ 'ಆವ್‌ಕಾಯಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಮ್ಯಾಂಗೊ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮಲಯಾಳಂನ 'ಮನ್ನ', 'ಮ್ಯಾಂಗ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರು. 15-16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಮಿತ್ತ ಬಂದಾಗ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು 'ಮ್ಯಾಂಗ' ಎಂದು ಕರೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಮ್ಯಾಂಗೊ ಎಂದಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಮೂಲದ ಹಣ್ಣಾದ ಮಾವು ಕ್ರಿ.ಶ. 1700ರ ಬಳಿಕ ಬ್ರೆಜಿಲ್, ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಪಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಒಯ್ದು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಸರಿಸಿದ ಎಂದೂ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ.

ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬಂತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ದಂತಕತೆಗಳಿವೆ.